

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 2001, 36, 201

Advokatuuriseadus

Vastu võetud 21.03.2001

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 3. aprilli 2001. a
otsusega nr 1040

Tulenevalt Riigikogu õiguskomisjoni algatatud otsuse eelnõus 723 OE väljendatud Riigikogu heast tahtest ja tõsisest kavatsusest muuta vaesematele inimestele õigusabi kättesaadavaks ja õigusteenust tervikuna usaldusväärsemaks ning viia Eesti seeläbi õigusriigile lähemale, kuulutan välja Riigikogus 21. märtsil 2001 muutmata kujul vastu võetud «Advokatuuriseaduse».

Alus: Eesti Vabariigi põhiseaduse § 107.

Lennart MERI

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Seadus sätestab Eesti Advokatuuri (edaspidi ka *advokatuur*) korralduse ning advokaadi, advokatuuri assotsieerunud liikme ja välisriigi advokaadi tegevuse õiguslikud alused.

§ 2. Advokatuuri mõiste ja õiguslik seisund

(1) Eesti Advokatuur on 1919. aasta 14. juunil asutatud advokaatide omavalitsuslikel põhimõtetel tegutsev kutseühendus õigusteenuse osutamise korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning advokaatide kutsealaste õiguste kaitsmiseks.

(2) Advokatuur on avalik-õiguslik juriidiline isik.

(3) Advokatuur juhindub oma tegevuses seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja headest tavadest.

§ 3. Advokatuuri pädevus

Advokatuuri pädevuses on:

- 1) advokatuuri vastuvõtmine ja sealt väljaarvamine;
- 2) järelevalve advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eesika nõuete täitmise üle;
- 3) järelevalve Eestis tegutsevate välisriigi advokaatide kutsetegevuse ja kutse-eesika nõuete täitmise üle;
- 4) advokaatide täiendusõppe korraldamine;
- 5) riigi õigusabi osutamine;
- 6) advokatuuri vara valitsemine;
- 7) advokaatide muude kutseküsimuste lahendamine.

§ 4. Advokatuuri tegevuse seaduslikkuse tagamine

(1) Huvitatud isik võib advokatuuri organi õigusakti või toimingu peale esitada kaebuse halduskohtule.

(2) Kui justiitsminister leiab, et advokatuuri organi õigusakt või toiming on seadusega vastuolus, esitab ta selle peale halduskohtule protesti.

(3) Advokatuuri üldkogu otsuse ärakiri saadetakse justiitsministrile. Justiitsministril on õigus nõuda tutvumiseks ka muid advokatuuri organite dokumente, mis ei sisalda advokaadi kutsesaladust. Dokumendis sisalduva saladuse üle otsustab advokatuuri juhatus.

(4) Justiitsministril on õigus kontrollida riigi õigusabi osutamise eest eraldatud vahendite kasutamist ning kehtestada aruandluse kord.

§ 5. Advokatuuri lõpetamine

Advokatuuri võib lõpetada ainult seadusega.

2. peatükk ADVOKATUURI KORRALDUS

§ 6. Advokatuuri organid

- (1) Advokatuur tegutseb oma organite kaudu.
- (2) Advokatuuri organid on üldkogu, juhatus, esimees, revisjonikomisjon, aukohus ja kutsesobivuskomisjon.
- (3) Advokatuuri organite pädevuse sätestab seadus.
- (4) Advokatuuri organite õigusaktid ja otsused on advokatuuri liikmetele kohustuslikud.

§ 7. Üldkogu

- (1) Üldkogu on advokatuuri kõrgeim organ. Üldkogusse kuuluvad advokatuuri kõik liikmed. Hääleõiguslikud on vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi vanemabid.
- (2) Korralise üldkogu kutsub kokku juhatus vähemalt üks kord aastas.
- (3) Erakorralise üldkogu kutsub kokku juhatus enda algatusel, revisjonikomisjoni ettepanekul või siis, kui seda nõuab vähemalt üks kümnendik advokatuuri liikmetest.
- (4) Juhatus teatab advokaatidele korralise üldkogu aja ja koha vähemalt üks kuu enne selle toimumist. Erakorralise üldkogu aja ja koha teatab juhatus advokaatidele vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist.
- (5) Üldkogu on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole hääleõiguslikest advokaatidest. Kui üldkogul osaleb vähem advokaate, kutsub juhatus üldkogu kokkutulemisest alates kahe nädala jooksul kokku uue üldkogu, kes on otsustusvõimeline, sõltumata osavõtjate arvust.

§ 8. Üldkogus otsustamine ja valimine

- (1) Üldkogu otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel, kui üldkogu ei otsusta teisiti. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääle andnud üle poole üldkogus osalenud hääleõiguslikest advokaatidest ja kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud suurema häälteenamuse nõuet.
- (2) Igal hääleõiguslikul advokaadil on üldkogus hääletamisel üks hääl.
- (3) Advokatuuri organid valitakse üldkogus järgmiste põhimõtete kohaselt:
 - 1) hääled antakse igale kandidaadile eraldi;
 - 2) hääletamine on salajane;
 - 3) valituks osutub rohkem hääli saanud kandidaat, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teistsugust hääletamise nõuet.
- (4) Advokatuuri organeid valides valitakse kõigepealt esimees, siis juhatuse liikmed ja asendusliikmed, seejärel revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed ning aukohtu advokaatidest liikmed ja asendusliikmed.
- (5) Esimehe valimisel osutub valituks kandidaat, kelle poolt on antud üle poole hääletamisest osavõtnute häältest. Kui ükski kandidaat ei ole saanud vajalikku häälteenamust, korraldatakse valimiste teine voor, milles osaleb kaks enim hääli saanud kandidaati. Selles voorus teisest kandidaadist rohkem hääli saanud kandidaat osutub valituks. Häälte võrdse jagunemise korral heidetakse liisku.

§ 9. Üldkogu pädevus

Üldkogu:

- 1) määrab juhatuse ning revisjonikomisjoni liikmete ja asendusliikmete arvu ning aukohtu advokaatidest asendusliikmete arvu;
- 2) valib esimehe, juhatuse ning revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed ning aukohtu advokaatidest liikmed ja asendusliikmed;
- 3) kinnitab advokatuuri eelmise majandusaasta eelarve täitmise aruande ja uue majandusaasta eelarve;
- 4) kinnitab advokatuuri majandustegevuse aastaaruande ja revisjonikomisjoni aastaaruande;
- 5) võtab vastu advokatuuri kodukorra ja advokaadi kutse-eetika nõuded;
- 6) lahendab advokatuuri juhatuse otsuste ja esimehe toimingute peale esitatud kaebusi;
- 7) kinnitab advokatuuri sümboolika;
- 8) otsustab advokaatidele tasu määramise alused advokatuuri huvides tehtud töö eest;
- 9) kehtestab advokatuuri liikmemaksu maksmise tingimused ja korra ning liikmemaksu suuruse;
- 10) otsustab riigi õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise korra ja tasumäärad vastavalt käesoleva seaduse § 60 lõikes 6 sätestatule;

11) otsustab muid seaduses ja kodukorras sätestatud küsimusi.

§ 10. Esimees

(1) Esimees esindab advokatuuri kõigis õigustoimingutes ning korraldab juhatuse tööd ja juhatab juhatuse istungeid.

(2) Esimees valitakse vandeadvokaatide seast kolmeks aastaks.

(3) Esimehe äraolekul täidab tema ülesandeid aseesimees.

§ 11. Juhatus

(1) Juhatus on advokatuuri alaliselt tegutsev juhtorgan. Juhatuses on vähemalt seitse liiget.

(2) Juhatus valitakse vandeadvokaatide seast kolmeks aastaks.

(3) Juhatus liige ei või kuuluda revisjonikomisjoni, aukohtusse ega kutsesobivuskomisjoni.

(4) Juhatus võtab otsuseid vastu kohalolijate häälte enamusega. Juhatus on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole juhatuse liikmetest.

(5) Juhatus istung on avalik, kui juhatus ei ole kuulutanud istungit või selle osa kinniseks.

§ 12. Juhatus pädevus

Juhatus:

1) juhib advokatuuri;

2) valitseb advokatuuri vara ja korraldab advokatuuri raamatupidamist;

3) valib oma liikmete seast advokatuuri aseesimehe;

4) nimetab ametisse vandeadvokaadist kantsleri, kes täidab juhatuse antud täitev-korraldavaid ülesandeid;

5) nimetab kutsesobivuskomisjoni advokaatidest liikmed;

6) otsustab kutsesobivuskomisjoni otsuse alusel advokatuuri vastuvõtmise ning vandeadvokaadi ja vandeadvokaadi vanemabi nimetuse andmise;

7) otsustab advokatuuri assotsieerunud liikmena tegutsemiseks õiguse andmise;

8) valvab advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise järele;

9) valvab Eestis tegutsevate välisriigi advokaatide kutsetegevuse ja kutseeetika nõuete täitmise järele;

10) määrab vandeadvokaadi abile patrooni;

11) arvab advokaadi tema soovil või muul käesolevas seaduses sätestatud alusel advokatuurist välja;

12) kinnitab aukohtu otsused advokatuurist väljaheitmise kohta;

13) korraldab advokaatide täiendusõpet;

14) korraldab advokaatide kutsesobivuse kontrollimist;

15) distsiplinaarsüüteo tunnuste ilmnemisel teeb aukohtule ettepaneku algatada advokaadi suhtes aukohtumenetlus;

16) annab advokatuuri liikmetunnistusi ja advokaaditunnistusi;

17) korraldab advokaatide poolt riigi õigusabi osutamist ja selle eest tasu maksmist ning kehtestab õigusabi andmise korra;

18) täidab muid seadusest tulenevaid või advokatuuri juhtimisega seonduvaid ülesandeid.

§ 13. Revisjonikomisjon

(1) Revisjonikomisjon kontrollib advokatuuri majandustegevust ning esimehe, juhatuse ja kantsleri asjaajamist.

(2) Revisjonikomisjon valitakse vandeadvokaatide seast vähemalt kolmeliikmelisena neljaks aastaks.

(3) Revisjonikomisjon valib oma liikmete hulgast esimehe.

(4) Revisjonikomisjon võtab otsuseid vastu oma liikmete poolthäälte enamusega.

(5) Revisjonikomisjoni liige ei või kuuluda juhatusse, aukohtusse või kutsesobivuskomisjoni ega olla advokatuuriga töösuhtes.

§ 14. Advokatuuri majandustegevuse kontrollimine ja majandustegevuse aastaaruanne

(1) Advokatuuri majandusaasta on kalendriaasta.

(2) Majandustegevuse aastaaruande esitab juhatus revisjonikomisjonile läbivaatamiseks ja arvamuse andmiseks ning seejärel üldkogule kinnitamiseks majandusaasta lõppemisest alates kuue kuu jooksul.

- (3) Majandustegevuse aastaaruanne avaldatakse advokatuuri aastaraamatus.
- (4) Üldkogu, revisjonikomisjoni või vähemalt ühe kümnendiku advokatuuri liikmete nõudel nimetab juhatus audiitori advokatuuri majandustegevuse või advokatuuri majandustegevuse aastaaruande kontrollimiseks.
- (5) Audiitorkontrolli akti esitab revisjonikomisjon üldkogule.
- (6) Justiitsministril on õigus kooskõlastatult advokatuuri juhatusega määrata riigi kulul audiitor advokatuuri majandustegevuse või advokatuuri majandustegevuse aastaaruande kontrollimiseks.

§ 15. Aukohus

- (1) Aukohus arutab advokaatide distsiplinaarsüüteoasju ja muid seadusega aukohtu pädevusse antud asju.
- (2) Aukohus moodustatakse viieliikmelisena neljaks aastaks.
- (3) Aukohtusse kuulub neli advokatuuri üldkogu valitud vandeadvokaati ja üks Riigikohtu esimehe nimetatud kohtunik.
- (4) Aukohtu liige ei või kuuluda juhatusse, kutsesobivuskomisjoni ega revisjonikomisjoni.
- (5) Aukohtusse võib valida vandeadvokaadi, kes on tegutsenud vandeadvokaadina vähemalt kümme aastat.
- (6) Aukohtu liikmed valivad aukohtu esimehe vandeadvokaatidest liikmete seast.
- (7) Aukohus arutab asja vähemalt kolmeliikmelises koosseisus.
- (8) Aukohus võtab otsuse vastu asja arutamisel osalenud liikmete häälteenamusega.

§ 16. Aukohtumenetluse algatamine

- (1) Aukohtumenetluse algatamiseks võib aukohtu või juhatuse poole pöörduda iga isik.
- (2) Aukohtumenetlus algatatakse, kui advokaadi tegevuses ilmnevad distsiplinaarsüüteo tunnused.
- (3) Aukohtumenetluse algatamise otsustab aukohus ühe kuu jooksul, alates päevast, mil ta saab teada distsiplinaarsüüteo tunnustest.

§ 17. Aukohtumenetlus

- (1) Distsiplinaarsüüteoasja arutatakse advokaadi osavõtul, kelle suhtes on algatatud aukohtumenetlus. Advokaat on kohustatud ilmuma aukohtu istungile. Kui advokaat mõjuva põhjusega jätab aukohtu istungile ilmumata, võib asja arutada tema osavõtuta.
- (2) Aukohtumenetlus peatub ajaks, mil distsiplinaarsüüteoasja ei ole võimalik arutada asjaolude tõttu, mis olenevad advokaadist, kelle suhtes aukohtumenetlus on algatatud.
- (3) Menetletavat asja ja advokaadi isikuomadusi arvestades võib aukohus advokaadi kutsetegevuse aukohtumenetluse ajaks peatada. Kutsetegevuse peatamist aukohtumenetluse ajaks ei käsitata distsiplinaarkaristusena.
- (4) Aukohtu otsus jõustub, kui see võetakse vastu. Advokatuurist väljaheitmise otsus jõustub, kui juhatus selle kinnitab.
- (5) Kui juhatus aukohtu otsust isiku advokatuurist väljaheitmiseks ei kinnita, peab ta seda põhjendama. Sel juhul vaatab aukohus distsiplinaarsüüteoasja uuesti läbi. Aukohtu teistkordne otsus jõustub, kui see võetakse vastu.
- (6) Aukohtumenetluse kord määratakse advokatuuri kodukorras.

§ 18. Aukohtu otsuse vaidlustamine

Aukohtu otsuse peale võib huvitatud isik esitada kaebuse halduskohtule.

§ 19. Distsiplinaarvastutus

- (1) Advokaadi tegevust sätestavate õigusaktide või kutse-eeskiri nõuete eiramise eest võib aukohus määrata distsiplinaarkaristuse.
- (2) Distsiplinaarkaristused on:
 - 1) noomitus;
 - 2) rahatrahv advokatuuri kasuks kuni advokaadi kuue kuu töötasu ulatuses;
 - 3) kutsetegevuse peatamine kuni üheks aastaks;

4) advokatuurist väljaheitmine.

(3) Karistust määrates arvestab aukohus menetletava asja olemust ja advokaadi isikuomadusi.

(4) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib määrata vaid ühe distsiplinaarkaristuse. Distsiplinaarkaristust määrates ei arvestata sama teo eest määratud kriminaalkaristust.

(5) Distsiplinaarkaristust ei või määrata, kui distsiplinaarsüüteo toimepanemisest on möödunud üle aasta. Selle tähtaja hulka ei arvata aega, mil aukohtumenetlus oli peatunud.

§ 20. Advokatuuri kodukord

(1) Seadusest tulenevalt nähakse advokatuuri kodukorras ette:

- 1) advokatuuri liikmesuse tekkimise, peatumise ja lõppemise kord;
- 2) advokaadi õigused ja kohustused suhetes advokatuuriga;
- 3) advokatuuri organite tegevuse kord;
- 4) advokatuuri organite otsuste vastuvõtmise ja advokatuuri organite valimise kord;
- 5) advokatuuri organite liikmete asendamise kord;
- 6) advokaaditunnistuse ja advokatuuri liikmetunnistuse andmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise kord;
- 7) advokaadieksamite korraldus;
- 8) muud sätted, mis seaduse järgi tuleb ette näha kodukorras.

(2) Advokatuuri kodukord on vastu võetud või muudetud, kui selle poolt hääletab vähemalt kaks kolmandikku üldkogus osalenud hääleõiguslikest advokaatidest.

(3) Advokatuuri kodukord ja selle muudatused avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

§ 21. Advokatuuri register

(1) Advokatuuri registrit peab advokatuuri juhatus. Advokatuuri register koosneb registrikaartidest ja advokaaditoimikutest.

(2) Advokaadi kohta avatakse registrikaart, kuhu kantakse:

- 1) registrinumber;
- 2) advokaadi nimi ja isikukood;
- 3) andmed hariduse ja akadeemilise kraadi kohta;
- 4) advokaadi elukohaks olev omavalitsusüksus;
- 5) advokaadi tegutsemiskohaks oleva advokaadiühingu nimi ja äriregistri kood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva advokaadi äriregistri kood ning advokaadibüroo aadress;
- 6) advokatuuri liikmeks saamise aeg;
- 7) advokaadi kutsenimetus ja selle omandamise aeg;
- 8) märke advokatuuri kuulumise peatumise kohta;
- 9) advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise aeg ja alus.

(3) Advokaadi kohta avatakse advokaaditoimik, milles peab olema:

- 1) haridust ja akadeemilist kraadi tõendava dokumendi ärakiri;
- 2) kutseobivuskomisjoni otsus advokaadieksami sooritamise kohta;
- 3) tõend advokaadi kutsekindlustuse kohta;
- 4) vandeadvokaadi allkirjaga advokaadivande tekst;
- 5) passi või muu isikut tõendava dokumendi ärakiri;
- 6) juhatuse otsus advokaadi advokatuuri liikmeks vastuvõtmise kohta;
- 7) juhatuse otsus advokaadile patrooni määramise ja advokaadi patrooniks määramise kohta;
- 8) juhatuse otsus advokaadile kutsenimetuse andmise kohta;
- 9) otsus advokaadi advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise kohta;
- 10) advokaadi kohta tehtud aukohtuotsused.

(4) Juhatus võib oma algatusel või advokaadi nõudel lisada advokaaditoimikusse muid advokaadi kutsetegevust kajastavaid dokumente.

(5) Advokaat peab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–5 ja lõike 3 punktides 1, 3 ja 5 nimetatud andmete muutumisest viivitamata teatama juhatusale muudatuste registrisse kandmiseks.

(6) Registrikaardi andmed on avalikud ja need tehakse avalikkusele kättesaadavaks elektroonilises andmekogus.

(7) Õigustatud huviga isikul on õigus tutvuda advokaaditoimikuga. Huvi õigustatuse üle otsustab advokatuuri juhatus.

3. peatükk

ADVOKAAT

§ 22. Advokatuuri liige

- (1) Advokatuuri liikmed (edaspidi *advokaadid*) on vandeadvokaadid, vandeadvokaadi vanemabid ja vandeadvokaadi abid.
- (2) Advokatuuri võib kuuluda iga isik, kes vastab käesolevas seaduses esitatud nõuetele ja on sooritanud advokaadieksami.
- (3) Eestis võib advokaadi kutsenimetuse all õigusteenust osutada üksnes Eesti Advokatuuri liige, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.
- (4) Kuulumist advokatuuri tõendavad advokatuuri liikmetunnistus ja advokaaditunnistus. Advokaaditunnistus peab sisaldama käesoleva seaduse § 21 lõike 2 punktides 2–8 nimetatud andmeid.

§ 23. Advokaadile esitatavad nõuded

- (1) Advokatuuri liikmeks võib võtta isiku:
 - 1) kes on teovõimeline;
 - 2) kelle elukoht on Eestis või kes on Eesti või Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik;
 - 3) kes on täitnud akadeemilise õppe õigusteaduse akrediteeritud õppekava;
 - 4) kes valdab kõnes ja kirjas eesti keelt;
 - 5) kes on aus ja kõlbeline.
- (2) Advokatuuri liikmeks astumiseks peab isik esitama kirjaliku avalduse ja sooritama advokaadieksami. Avalduses kinnitab isik, et puuduvad käesoleva seaduse § 27 lõikes 1 nimetatud asjaolud, mis välistavad advokatuuri liikmeks võtmise.
- (3) Advokatuuri liikmeks võetakse juhatuse otsusega.
- (4) Teadaande advokaadi advokatuuri liikmeks võtmise kohta avaldab advokatuuri juhatus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 24. Vandeadvokaadi abi

- (1) Vandeadvokaadi abina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes on sooritanud vandeadvokaadi abi eksami.
- (2) Vandeadvokaadi abi tegutseb patrooni juhtimisel.

§ 25. Vandeadvokaadi vanemabi

- (1) Vandeadvokaadi vanemabi kutsenimetuse võib kirjaliku avalduse alusel saada advokatuuri liige, kes on vähemalt aasta töötanud vandeadvokaadi abina ja on sooritanud vandeadvokaadi vanemabi eksami.
- (2) Vandeadvokaadi vanemabina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes vahetult enne advokatuuri astumist on vähemalt kaks aastat järjest töötanud ülikooli õigusteaduse õppekava täitmist nõudval ametikohal ja on sooritanud vandeadvokaadi vanemabi eksami.
- (3) Töötamist õiguslalal enne ülikooli õigusteaduse õppekava täitmist käesoleva paragrahvi lõike 2 tähenduses ei arvestata.
- (4) Vandeadvokaadi vanemabi tegutseb vandeadvokaadi juhendamisel.

§ 26. Vandeadvokaadi kutsenimetuse andmine

- (1) Vandeadvokaadiks võib kirjaliku avalduse alusel saada advokatuuri liige, kes on sooritanud vandeadvokaadieksami ja on tegutsenud:
 - 1) vähemalt kaks aastat vandeadvokaadi abina või
 - 2) vähemalt ühe aasta vandeadvokaadi vanemabina.
- (2) Vandeadvokaadi kutsenimetust antakse juhatuse otsusega.
- (3) Vandeadvokaadina võib advokatuuri liikmeks võtta isiku, kes on sooritanud vandeadvokaadieksami ja on:
 - 1) õigusteaduse doktor või
 - 2) olnud vandeadvokaat ja astub advokatuuri viie aasta jooksul pärast seda, kui ta on olnud advokatuurist käesoleva seaduse § 36 lõike 1 punktis 1 või 4 sätestatud alusel välja arvatud.
- (4) Vandeadvokaat peab olema vähemalt 24-aastane.

§ 27. Advokatuuri vastuvõtmisest keeldumise alused

- (1) Advokatuuri liikmeks ei võeta isikut, kes:
 - 1) ei vasta advokaadile esitatavatele nõuetele;
 - 2) on advokatuurist välja heidetud või notariametist tagandatud;
 - 3) on kriminaalkorras karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
 - 4) on avalikus teenistuses või töötab töö- või teenistuslepingu alusel;
 - 5) on pankrotivõlgnik;
 - 6) tegutseb kutsealal, mis on vastuolus advokaadi kutse-eesitika nõuetega või sõltumatuse põhimõttega;
 - 7) on kohtuotsusega ilma jäetud õigusest olla advokaat, kohtunik, prokurör, notar või ettevõtja.

(2) Töötamine õppe- või teadustööl ei takista isiku advokatuuri vastuvõtmist.

§ 28. Vandeadvokaadi vanne

(1) Pärast advokatuuri juhatuse otsust isikule vandeadvokaadi kutsenimetuse andmise kohta annab advokaat vandeadvokaadivande. Vandeadvokaadina võib advokaat tegutseda pärast vande andmist.

(2) Vandeadvokaat annab advokatuuri juhatuse ees järgmise vande:

«Töotan jääda ustavaks Eesti Vabariigi põhiseaduslikule korrale ning täita kõiki ülesandeid, milleks vandeadvokaadikutse mind kohustab.»

§ 29. Kutsesobivuskomisjon

(1) Advokatuuri kutsesobivuskomisjon moodustatakse seitsmeliikmelisena viieks aastaks.

(2) Kutsesobivuskomisjoni liige ei või kuuluda juhatusse, aukohtusse ega revisjonikomisjoni.

(3) Kutsesobivuskomisjoni kuuluvad:

- 1) viis vandeadvokaati;
- 2) Riigikohtu esimehe nimetatud kohtunik;
- 3) justiitsministri määratud Justiitsministeeriumi esindaja.

(4) Kutsesobivuskomisjoni liikmed valivad vandeadvokaatidest liikmete seast komisjoni esimehe.

§ 30. Kutsesobivuskomisjoni pädevus

(1) Kutsesobivuskomisjon:

- 1) eksamineerib advokatuuri astuda soovijaid ja advokaadikutse taotlejaid;
- 2) viib läbi sobivustesti välisriigis omandatud kutsevalifikatsiooni kohta;
- 3) annab juhatuse ülesandel hinnangu advokaadi kutsesobivusele.

(2) Kutsesobivuskomisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt neli komisjoni liiget.

§ 31. Advokaadieksam

(1) Advokaadieksam on advokatuuri astuda soovija või advokaadikutse taotleja erialateadmiste ja isikuomaduste kontroll.

(2) Advokaadieksamid on vandeadvokaadi abi eksam, vandeadvokaadi vanemabi eksam ja vandeadvokaadieksam.

(3) Eksamid korraldatakse vajaduse järgi, kuid mitte harvem kui üks kord kahe kuu jooksul.

(4) Eksami toimumise aja ja koha määrab kutsesobivuskomisjon.

§ 32. Advokaadieksami sisu

(1) Advokaadieksam koosneb suulisest ja kirjalikust osast.

(2) Eksami kirjalik osa seisneb õiguslaste kaasülesannete lahendamises.

(3) Suulisel advokaadieksamil esitatakse eksamineeritavale tema teoreetiliste teadmiste kontrollimiseks juhuvalikul küsimusi.

(4) Advokatuuri astuja isikuomaduste sobivust advokaaditegevuseks hinnatakse kindlaksmääratud õigusteemal kirjutatud essee ja vestluse alusel. Isikuomaduste sobivust hinnates võib komisjon arvestada ka muid advokaadi ülesannete täitmiseks olulisi andmeid advokatuuri astuja isiku kohta.

§ 33. Eksamitulemuste hindamine

- (1) Advokaadieksami osade tulemusi hinnatakse hinnetega ühest kümneni. Eraldi hinnatakse kirjalikku eksamit ja suulist eksamit õigusharude kaupa.
- (2) Eksamihinne on komisjoni liikmete antud hinnete keskmine, mis ümardatakse täisarvuks. Hinne alla viie on mitterahuldav.
- (3) Kui eksamineeritav on saanud mitterahuldava hinde eksami kirjaliku osa eest või eksami suulise osa vähemalt ühe õigusharu eest, ei ole ta eksamit sooritanud.
- (4) Advokatuuri astuja isikuomadusi hindab komisjon sobivaiks või mittesobivaiks.
- (5) Kui komisjon ei pea eksamineeritava isikuomadusi sobivaiks, ei ole isik eksamit sooritanud. Sellekohast otsust peab komisjon põhjendama.

§ 34. Korduseksam

- (1) Kui eksamineeritav ei soorita eksamit, võib ta selle uuesti teha sooritamata jäänud advokaadiksamist arvates kuue kuu möödudes.
- (2) Kolmandat või enamat korda sama taseme advokaadiksamit võib isik teha viimasest sooritamata jäänud advokaadiksamist kolme aasta möödudes.

§ 35. Advokatuuri liikmesuse ja advokaadi kutsetegevuse peatamine

- (1) Advokatuuri liikmesus peatatakse juhatuse otsusega, kui isik:
 - 1) ajutiselt ei saa tervise tõttu või muul põhjusel õigusteenust osutada järjest üle kuue kuu;
 - 2) astub avalikku teenistusse;
 - 3) on valitud Riigikogu liikmeks või Vabariigi Presidendiks;
 - 4) on nimetatud Vabariigi Valitsuse liikmeks.
- (2) Kohaliku omavalitsuse volikogu liikmeks valimine ei peata advokatuuri liikmesust.
- (3) Advokaadi kutsetegevuse võib oma otsusega peatada juhatus, kui isik on kriminaalasjas kahtlustatav, süüdistatav või kohtualune.
- (4) Kui advokatuuri liikmesuse või kutsetegevuse peatamise alus on ära langenud, taastab juhatus liikmesuse või kutsetegevuse õiguse.
- (5) Advokaadi kutsetegevuse võib oma otsusega peatada aukohus käesoleva seaduse § 17 lõikes 3 sätestatu alusel.

§ 36. Advokatuurist väljaarvamine

- (1) Advokaat arvatakse advokatuurist välja advokatuuri juhatuse otsusega, kui:
 - 1) advokaat on esitanud selleks avalduse;
 - 2) vandeadvokaadi abi ei soorita vandeadvokaadi vanemabi eksamit või vandeadvokaadiksamit kolmandal katsel või alates advokatuuri vastuvõtmisest nelja aasta jooksul;
 - 3) kutsesobivuskomisjon on tunnistanud, et advokaat ei vasta kutsesobivusnõuetele;
 - 4) advokaat ei ole tervise tõttu või muul põhjusel üle kolme aasta järjest tegutsenud advokaadina;
 - 5) advokaat on kohtuotsusega jäetud ilma õigusest olla advokaat või ettevõtja;
 - 6) advokaat on pankrotivõlgnik;
 - 7) advokaat on asunud tegutsema kutsealal, mis on vastuolus advokaadi kutse-eetika nõuete või advokaadi sõltumatuse põhimõttega;
 - 8) advokaat on asunud tööle töö- või teenistuslepingu alusel.
- (2) Advokaadi avalduse alusel ei arvata teda advokatuurist välja tema suhtes toimuva aukohtumenetluse kestel.
- (3) Advokaati ei arvata advokatuurist välja, kui ta sõlmib töölepingu advokatuuriga, kui ta teeb õppe- või teadustööd või kui tema advokatuuri liikmesus peatatakse käesoleva seaduse § 35 lõike 1 punktides 2–4 sätestatu alusel.

§ 37. Advokatuurist väljaheitmine

- Advokaat heidetakse advokatuurist välja:
- 1) karistusena distsiplinaarsüütee eest, mis on määratud käesolevas seaduses sätestatud korras;
 - 2) juhatuse otsuse alusel, kui tema suhtes on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo või muu kuriteo eest, mis teeb võimatuks advokaadina tegutsemise;
 - 3) juhatuse otsuse alusel, kui advokaat jätab määratud tähtpäevaks advokatuuri liikmemaksu juhatuse hoiatusest hoolimata mõjuva põhjuseta tasumata.

§ 38. Advokatuurist väljaarvamise ja väljaheitmise tagajärjed

- (1) Kui isik arvatakse või heidetakse advokatuurist välja, kaotab ta õiguse tegutseda advokaadina.
- (2) Advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise korral jäävad advokaadi kutsetegevusega seotud dokumendid ja muudel teabekandjatel olev informatsioon advokaadiühingule. Kui väljaheidetu või väljaarvatu oli advokaadiühingu ainus aktsionär või osanik või kui ta tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, antakse nimetatud dokumendid ja teabekandjad üle advokatuuri juhatusele.
- (3) Advokatuurist väljaheitmise korral tuleb advokaaditunnistus ja advokatuuri liikmetunnistus viivitamata üle anda advokatuuri juhatusele.
- (4) Advokatuurist väljaarvamise korral tuleb advokaaditunnistus üle anda juhatusele. Väljaarvatu soovil jääb liikmetunnistus temale. Väljaarvatu liikmetunnistusele teeb advokatuuri juhatus väljaarvamise kohta märke.
- (5) Advokatuurist väljaarvamise või väljaheitmise teate avaldab juhatus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 39. Patroon

- (1) Patroon on vandeadvokaat, kelle juhtimisel vandeadvokaadi abi tegutseb.
- (2) Patrooniks võib määrata vandeadvokaadi, kes on andnud selleks nõusoleku. Vandeadvokaadi abile tasu maksmine ning tema ja patrooni muud vastastikused õigused ja kohustused lepatakse kokku patroonilepingus, mida käsitatakse käsunduslepinguna.
- (3) Vandeadvokaadil võib olla kuni kolm abi. Kui vandeadvokaadil on oskusi, kogemusi ja võimalusi, võib juhatus lubada talle enam kui kolm abi.
- (4) Kui vandeadvokaadi abi ei ole saanud ühegi vandeadvokaadi nõusolekut olla tema patroon, korraldab talle patrooni määramise advokatuuri juhatus.

4. peatükk ADVOKAADI TEGEVUS

§ 40. Õigusteenus

- (1) Õigusteenus on kutsetegevusena õigusnõustamine, isiku esindamine või kaitsmine kohtus, kohtueelses menetluses või mujal ning isikule dokumendi koostamine ja tema huvides muu õigustoimingu tegemine.
- (2) Advokaat osutab õigusteenust võrdsetel alustel teiste kutseliste õigusteenuse osutajatega, kui seadus ei sätesta teisiti.

§ 41. Vandeadvokaadi pädevus

Vandeadvokaat on pädev:

- 1) esindama ja kaitsma klienti kohtus ning kohtueelses menetluses ja mujal nii Eestis kui ka välisriigis;
- 2) koguma tõendeid;
- 3) vabalt valima ja kasutama seadusega kooskõlas olevaid vahendeid ja viise õigusteenuse osutamisel;
- 4) saama riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud;
- 5) seaduse kohaselt kinnitama kliendile tema osutatava õigusteenuse raames kohtule ja teistele ametiasutustele esitatavate dokumentide ärakirju ja allkirju;
- 6) tegutsema vahekohtuniku ja lepitajana;
- 7) tegutsema pankrotihaldurina.

§ 42. Vandeadvokaadi abi ja vandeadvokaadi vanemabi õiguspädevus

- (1) Vandeadvokaadi abil ja vandeadvokaadi vanemabil on vandeadvokaadi õiguspädevus seadusega piiratud ulatuses.
- (2) Vandeadvokaadi vanemabi ja vandeadvokaadi abi ei ole pädevad täitma käesoleva seaduse § 41 punktis 6 nimetatud ülesandeid ja esindama või kaitsma klienti Riigikohtus. Vandeadvokaadi abi ei ole pädev täitma § 41 punktis 7 nimetatud ülesandeid.
- (3) Vandeadvokaadi abi võib õigusteenust osutada üksnes vandeadvokaadist patrooni juhendamisel.

§ 43. Advokaadi tagatised

(1) Advokaat on õigusteenust osutades sõltumatu ning juhindub seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja otsustest, advokaadi kutse-eeetika nõuetest ning headest kommetest ja südametunnistusest.

(2) Advokaadile usaldatud andmed on konfidentsiaalsed. Tunnistajana ülekuulatavale advokaadile, advokatuuri või advokaadibüroo töötajale ei või talle õigusteenuse osutamisega teatavaks saanud asjaolude kohta küsimusi esitada ega temalt seletust nõuda.

(3) Advokaadilt ja advokatuuri või advokaadibüroo töötajalt ega advokaadibüroost ei või ära võtta õigusteenust osutades saadud teabekandjaid.

(4) Advokaati ei või tema ülesannete täitmise tõttu samastada kliendiga ega kliendi kohtuasjaga.

(5) Advokaati ei või kutsetegevusest tulenevatel asjaoludel aukohtu nõusolekuta kinni pidada, läbi otsida ega vahistada.

§ 44. Advokaadi kohustused

(1) Advokaat on kohustatud:

- 1) kasutama kliendi huvides kõiki seadusega kooskõlas olevaid vahendeid ja viise, säilitades kutseau ja väärikuse;
- 2) teavitama klienti õigusteenuse osutamisega seotud tegevusest;
- 3) pidama käsitletavate asjade nimekirja.

(2) Advokaat peab pidevalt oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi täiendama.

(3) Advokaat ei või õigusteenust osutades omandada kliendi õigusi.

(4) Advokaat ei või õigusteenust osutada, kui ta samas asjas on osutanud või osutab õigusteenust kliendi huvidega vastuolus olevate huvidega isikule või kui seaduse kohaselt ei ole lubatud õigusteenust osutada.

(5) Advokaat võib omal algatusel ja advokaadibüroo pidaja nõusolekul loobuda kliendilepinguga võetud kohustusest või lõpetada kliendilepingu, kui klient on esitanud nõude, mille täitmiseks advokaat peab rikkuma seadust või kutse-eeetika nõudeid, või kui klient on rikkunud kliendilepingu olulist tingimust.

§ 45. Kutsesaladuse hoidmine

(1) Advokaat on kohustatud hoidma saladuses talle õigusteenust osutades teatavaks saanud andmeid, tema poole õigusteenuse saamiseks pöördumist ja õigusteenuse eest makstud tasu suurust. Kohustus ei ole ajaliselt piiratud ja kehtib ka pärast advokaaditegevuse lõppemist. Kohustus kehtib ka advokaadibüroo töötaja ja advokatuuri töötaja kohta ning selle avaliku teenistuja kohta, kellele on advokaadi kutsesaladus teatavaks saanud teenistuskohustusi täites.

(2) Klient või tema õigusjärglane võib vabastada advokaadi kutsesaladuse hoidmise kohustusest oma kirjaliku nõusolekuga.

(3) Saladuse hoidmise kohustus ei kehti asjas osalenud advokaadi õigusteenuse kulude sissenõudmise kohta.

(4) Kutsesaladuse rikkumiseks ei peeta andmete avaldamist järelevalvet teostavale juhatusele ja distsiplinaarsüüteoasja arutavale aukohtule.

(5) Esimese astme kuriteo ärahoidmiseks on advokaat õigustatud esitama halduskohtu esimehele või tema määratud sama kohtu halduskohtunikule põhjendatud kirjaliku taotluse kutsesaladuse hoidmise kohustusest vabastamiseks. Kohtunik vaatab taotluse viivitamata läbi ja annab kohustusest vabastamiseks kirjaliku loa või keeldub sellest.

§ 46. Järelevalve advokaadi tegevuse üle

(1) Advokaadi tegevuse järele valvab advokatuuri juhatuse.

(2) Advokaat, kelle tegevuse järele valvatakse, on juhatuse nõudel kohustatud:

- 1) ilmuma juhatuse istungile;
- 2) esitama juhatusele või juhatuse määratud isikule advokaadibüroo asjaajamisega ja advokaadi kutsetegevusega seotud dokumendid;
- 3) andma oma tegevuse kohta seletusi;
- 4) võimaldama juhatuse määratud isikul pääseda büroo ruumidesse.

§ 47. Varaline vastutus

Õigusteenust osutades süüliselt tekitatud otsese varalise kahju eest vastutavad advokaadibüroo pidaja ja advokaat solidaarselt.

§ 48. Advokaadi kutsekindlustus

(1) Advokaadibüroo pidaja või advokaadi poolt tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab advokaadibüroo pidaja sõlmima kutsekindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusandja on Eestis kindlustustegevuseks luba omav äriühing;
- 2) kindlustusjuhtum on advokaadibüroo pidaja või advokaadi poolt õigusteenuse osutamisega seoses otsese varalise kahju tekitamine. Kutsekohustuse tahtlikust rikkumisest tekkivat vastutust kindlustama ei pea;
- 3) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 1 miljon krooni;
- 4) kui kindlustusleping on sõlmitud omavastutusega, hüvitab kindlustusandja tekitatud kahju kogu ulatuses ja nõuab omavastutuse summa tagasi kindlustusvõtjalt.

(2) Justiitsministril on õigus kehtestada advokaadibüroo pidaja ja advokaadi kutsekindlustuslepingu lisatingimusi eelkõige kindlustusjuhtumi, hüvitise vähendamise või hüvitamisest keeldumise aluste ja hüvitamise tähtaja kohta.

(3) Kutsekindlustuslepingu ärakiri esitatakse viivitamata advokatuuri juhatusele. Kindlustusandja on kohustatud advokatuurile teatama, kui eelnimetatud kutsekindlustusleping lõpeb ja kindlustusandja ei ole kindlustusvõtjaga sõlminud uut lepingut.

§ 49. Advokaadibüroo

(1) Advokaat osutab õigusteenust advokaadibüroo kaudu.

(2) Advokaadibüroo pidaja on advokaadiühing või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat.

(3) Äriühing või füüsilisest isikust ettevõtja võib pidada üht või mitut advokaadibürood.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad vandeadvokaadid võivad advokaadibüroo pidamiseks sõlmida seltsingulepingu.

(5) Advokaadibüroo pidaja ja advokaadi suhted määratakse lepinguga.

§ 50. Advokaadiühing

(1) Vandeadvokaadid võivad õigusteenuse osutamiseks asutada äriühinguna tegutseva advokaadiühingu.

(2) Advokaadiühing võib tegutseda täisühingu, usaldusühingu, osatühingu või aktsiaseltsina. Vandeadvokaat võib olla üksnes ühe advokaadiühingu osanik või aktsionär.

(3) Advokaadiühingule kohaldatakse selle äriühingu liigi kohta käivaid sätteid, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(4) Täisühingu või usaldusühinguna tegutseva advokaadiühingu ühinguleping tuleb sõlmida kirjalikult. Leping lisatakse ühingu äriregistrisse kandmise avaldusele.

(5) Aktsiaseltsina tegutsev advokaadiühing võib välja lasta üksnes nimelisi aktsiaid.

(6) Advokaadiühing võib ühineda ainult teise advokaadiühinguga.

§ 51. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev advokaat

(1) Vandeadvokaat võib õigusteenust osutada füüsilisest isikust ettevõtjana.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat peab olema kantud äriregistrisse.

§ 52. Ärinimi

Advokaadiühingu või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva advokaadi ärinimes peab sisalduma sõna «advokaadibüroo» või «advokaat».

§ 53. Tegevusala

(1) Advokaadiühingul ei või olla teist tegevusala peale õigusteenuse osutamise.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeadvokaat ei või sama ärinime all tegutseda teisel tegevusalal peale õigusteenuse osutamise.

§ 54. Advokaadiühingu osanik ja aktsionär

(1) Advokaadiühingu osanik või aktsionär võib olla üksnes vandeadvokaat.

(2) Täisühingu või usaldusühinguna tegutsevasse advokaadiühingusse võib osaniku pärija astuda üksnes juhul, kui ta on vandeadvokaat.

(3) Osaühinguna tegutseva advokaadiühingu osa võib osaniku surma korral üle minna pärijale üksnes juhul, kui pärija on vandeadvokaat. Muul juhul hüvitab advokaadiühing pärijale osa väärtuse pärimisõiguse tunnistuse väljaandmisest alates kolme kuu jooksul.

(4) Kui advokaadiühingu aktsionäri pärija ei ole vandeadvokaat, on ta kohustatud aktsia võõrandama pärimisõiguse tunnistuse väljaandmisest alates kolme kuu jooksul. Aktsia võõrandamise korral on advokaadiühingu aktsionäridel ostueesõigus neile aktsia võõrandamislepingu esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(5) Kui advokaadiühingu aktsionäri pärija, kes ei ole vandeadvokaat, ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul aktsiat võõrandanud, on advokaadiühing kohustatud aktsia tühistama ja selle väärtuse pärijale hüvitama.

(6) Kui advokaadiühingu osanik või aktsionär arvatakse või heidetakse advokatuurist välja, peab ta oma osa või aktsia kolme kuu jooksul võõrandama. Aktsia või osa võõrandamise korral on advokaadiühingu teistel aktsionäridel või osanikel ostueesõigus neile aktsia võõrandamislepingu esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(7) Kui advokatuurist väljaheidetud või väljaarvatud isik ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul osa või aktsiat võõrandanud, on advokaadiühing kohustatud osa või aktsia tühistama ja selle väärtuse väljaheidetule või väljaarvatule hüvitama.

§ 55. Kliendileping

(1) Õigusteenuse osutamiseks sõlmib advokaadibüroo pidaja isikuga kliendilepingu, milles lepitakse kokku õigusteenust osutava advokaadi nimi, tema volitus ja ülesanded ning advokaaditasu vorm ja suurus või määr.

(2) Ühisvolitust ei või anda advokaadile ja isikule, kes ei ole advokaat.

(3) Kliendilepingule kohaldatakse käsundit reguleerivaid sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(4) Suulise lepingu sõlmimisest peab advokaat teatama advokaadibüroo pidajale. Suulist lepingut ei või sõlmida kliendi kaitseks kriminaalmenetluses või kliendi esindamiseks kohtus või muus ametiasutuses. Kirjaliku lepingu sõlmimisel kirjutavad lepingule alla advokaadibüroo pidaja, ülesande täitmiseks võtnud advokaat ja klient.

(5) Kui õigusteenust osutab vandeadvokaadi abi, tuleb lepingu sõlmimisel teatada, et ülesannet täidab vandeadvokaadi abi patrooni juhendamisel.

§ 56. Kliendilepingu asendustäitja

(1) Kui advokaadil ei ole mõjuval põhjusel võimalik kliendilepingut täita, määrab advokaadibüroo pidaja asendustäitjaks teise advokaadi, kes astub senise täitja asemele.

(2) Asendustäitja võib määrata üksnes kliendi kirjalikul nõusolekul.

§ 57. Advokaadi volikiri

(1) Õigusteenust osutades tegutseb advokaat advokaadibüroo pidaja antava advokaadivolikirja alusel. Advokaadivolikirjas märgib advokaadibüroo pidaja volituse, mille klient on advokaadile andnud.

(2) Õigustoimingu tegemiseks peab advokaadil olema notariaalselt tõestatud volikiri, kui see on ette nähtud seadusega.

§ 58. Advokaadi reklaam

(1) Advokaadil ja advokaadiühingul on keelatud end ja oma tegevust reklaamida.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses ei ole reklaam selline teave büroo ja advokaadi kohta nagu nimi, tegevusvaldkond, tööaeg ja büroo aadress ning sidevahendite numbrid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed kõigi advokaadibüroode kohta avaldatakse advokatuuri aastaraamatus.

§ 59. Advokaadibüroo tööaeg

Advokaadibüroo pidaja peab hoolitsema selle eest, et advokaadibüroos oleks teave advokaatide vastuvõtuaegade kohta.

§ 60. Advokaaditasu

- (1) Advokaaditasu lepitakse kokku kliendilepingus.
- (2) Advokaadibüroo pidaja või advokaat teeb kliendile esimese hinnapakumise ning selgitab tasu kujundamise aluseid.
- (3) Advokatuur ei või määrata advokaaditasu piirmäärasid.
- (4) Klient tasub advokaadibüroo pidajale kokkulepitud viisil ja ajal arve alusel.
- (5) Kliendilepingus võib ette näha, et klient tasub õigusteenuskulud ja advokaaditasu ette. Kui kliendileping lõpetatakse enne ülesande täitmist, maksab advokaadibüroo pidaja kliendile tagasi ettemaksu, millest on maha arvatud tasu tehtud töö eest ja õigusteenuskulud.
- (6) Riik kindlustab piisavate vahendite eraldamise riigi õigusabi osutamiseks. Advokatuuri üldkogu otsustab riigi õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise korra ja tasumäärad, kui justiitsminister on need eelnevalt heaks kiitnud. Eelnimetatud otsuse eelnõu esitab justiitsministrile aegsasti advokatuuri juhatus.

§ 61. Tasu vorm

- (1) Tasu määratakse:
 - 1) ajatasuna (tunnitasu);
 - 2) kindlas suuruses (koondtasu);
 - 3) osana kliendi kasust, mida ta saab õigusteenuse osutamise tõttu (osatasu).
- (2) Tasu tuleb maksta rahas.
- (3) Kokkuleppel kliendiga võib tasu seada sõltuvusse advokaadi töö tulemusest ja muudest asjaoludest.

§ 62. Õigusteenuskulud

- (1) Klient hüvitab vajalikud kulud, mida advokaat või advokaadibüroo pidaja on õigusteenust osutades kandnud.
- (2) Advokaat on kohustatud klienti kõigist kuludest teavitama.

§ 63. Arve esitamine

Advokaat on kohustatud kliendile andma advokaaditasu ja õigusteenuskulude kohta arve, milles on eraldi märgitud tasu ja kulude suurus.

§ 64. Advokaaditasu ja õigusteenuskulude vaidlustamine

Kui klient leiab, et advokaaditasu või õigusteenuskulu nõue ei ole põhjendatud, võib ta selle vaidlustada advokatuuri aukohtus.

5. peatükk

KUTSE TUNNUSTAMINE JA ADVOKATUURI ASSOTSIEERUNUD LIIGE

§ 65. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

- (1) Isik, kellel on õigus tegutseda täieõigusliku advokaadina välisriigis, võetakse kirjaliku avalduse alusel vandeadvokaadina advokatuuri liikmeks ilma vandeadvokaadiksamita, kui tema kvalifikatsiooni on tunnustatud sobivustestiga vastavalt «Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusele» (RT I 2000, 29, 168).
- (2) Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsemise õigust andvate kutsenimetuste loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (3) Kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbivaatamisel kehtib kutsesobivuskomisjoni kohta käesolevas seaduses ja advokatuuri kodukorras sätestatu.
- (4) Kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbivaatamise eest tuleb advokatuurile tasuda 3000 krooni.

§ 66. Advokatuuri assotsieerunud liige

- (1) Advokatuuri assotsieerunud liikmena (edaspidi *assotsieerunud liige*) tegutsemise õigus antakse avalduse alusel isikule, kes on Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik ja kellel on õigus tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

(2) Isik peab assotsieerunud liikmena tegutsemise õigust taotledes esitama Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi tunnistuse selle kohta, et tal on õigus selles riigis tegutseda täieõigusliku advokaadina. Tunnistus kehtib, kui see on isikule antud kuni kolm kuud enne advokatuuri juhatusele esitamist.

(3) Assotsieerunud liige kuulub advokatuuri üldkogusse. Tal on hääleõigus esimehe ja juhatuse liikmete valimisel. Assotsieerunud liikmel on advokatuuri liikmena ja õigusteenuse osutajana käesolevas peatükis sätestatud õigused ja kohustused.

(4) Assotsieerunud liige kantakse advokatuuri registrisse käesoleva seaduse § 21 kohaselt. Advokaaditoimikusse paigutatakse ka dokumendid, mille kohaselt on assotsieerunud liige Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadibüroo pidaja või advokaadiühingu aktsionär või osanik.

(5) Teadaande isikule assotsieerunud liikmena tegutsemise õiguse andmise kohta avaldab advokatuuri juhatus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 67. Assotsieerunud liikme pädevus

(1) Õigusteenust osutavale assotsieerunud liikmele kohaldatakse käesoleva seaduse § 41, arvestades selles paragrahvis ettenähtud erisusi.

(2) Assotsieerunud liige võib esindada või kaitsta klienti kohtus üksnes koostöös vandeadvokaadiga.

(3) Assotsieerunud liige võib esindada või kaitsta klienti Riigikohtus üksnes koos vandeadvokaadiga.

(4) Assotsieerunud liige peab täitma samu kutsetegevuse ja kutse-eeetika nõudeid ja kohustusi, mis teised advokatuuri liikmed.

(5) Assotsieerunud liikmelt ei nõuta käesolevas seaduses ettenähtud kutsekindlustust, kui tal on Euroopa Liidu liikmesriigis kutsekindlustus, mis võimaldab Eestis hüvitada kahju käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud tingimustel. Kutsekindlustuseks loetakse ka kahju hüvitamise tagamiseks seadusega sätestatud muu garantii olemasolu. Kui kutsekindlustus ei kata kahju käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud ulatuses, peab assotsieerunud liige puudujäävas osas sõlmima kutsekindlustuslepingu.

§ 68. Assotsieerunud liikme kutsenimetuse kasutamine

(1) Assotsieerunud liige peab Eestis õigusteenust osutades kasutama seda kutsenimetust, mis annab talle õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadina. Kutsenimetusele peab olema lisatud selle õiguse andnud organi nimetus või kohtu nimetus, mille juures assotsieerunud liige Euroopa Liidu liikmesriigis tegutseb.

(2) Assotsieerunud liikme kutsenimetust peab olema väljendatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigi vähemalt ühes ametlikus keeles viisil, mis võimaldab seda Eesti advokaatide kutsenimetustest selgesti eristada.

(3) Kutsenimetusele peab assotsieerunud liige lisama nimetuse «Eesti Advokatuuri assotsieerunud liige».

§ 69. Assotsieerunud liige advokaadibüroo pidajana ja advokaadiühingu osaniku või aktsionärina

(1) Assotsieerunud liige võib vandeadvokaadiga samadel alustel olla advokaadibüroo pidaja ja advokaadiühingu osanik või aktsionär ning pärida advokaadiühingu osa või aktsia. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev assotsieerunud liige võib sõlmida advokaadibüroo pidamiseks seltsingulepingu samadel alustel vandeadvokaadiga.

(2) Assotsieerunud liikmed võivad advokaadibürood pidada ka välisriigis sõlmitud seltsingulepingu alusel, kui lepingu pooled on üksnes Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsevad isikud.

(3) Advokaadiühinguna võib tegutseda ka välisriigi äriühingust advokaadiühing või selle filiaal, mille osanik või aktsionär on assotsieerunud liige.

(4) Advokaadibürood ei tohi pidada välisriigi äriühing, mille osanikud või aktsionärid on isikud, kellel ei ole õigust tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

§ 70. Järelevalve ja advokatuurist väljaarvamine

(1) Assotsieerunud liikme kutsetegevuse järele valvatakse ja ta võetakse distsiplinaarvastutusele samal alusel ja samas korras advokatuuri liikmetega.

(2) Assotsieerunud liige arvatakse advokatuurist välja, kui ta kaotab õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina.

§ 71. Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi teavitamine

Assotsieerunud liikmena tegutsemise õiguse andmisest, tema suhtes aukohtumenetluse algatamisest, distsiplinaarkorras karistamisest või tegevuse peatamisest teatab advokatuuri juhatus Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale organile, edastades asjakohase teabe.

§ 72. Teatamiskohustus

(1) Assotsieerunud liige peab esitama advokatuuri juhatusel andmed kutsekindlustuse kohta ja teiste advokaatidega koostöös tegutsemise kohta. Advokatuuri juhatusel peab assotsieerunud liige esitama oma kutsetegevuse kohta ka muid andmeid.

(2) Kui assotsieerunud liikme suhtes on Euroopa Liidu liikmesriigi pädev organ algatanud distsiplinaarmenetluse või kui ta on Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina tegutsemise õiguse kaotanud, peab ta sellest viivitamata teatama advokatuuri juhatusel.

§ 73. Assotsieerunud liikmele vandeadvokaadi kutsenimetuse andmine

(1) Kui assotsieerunud liige on tegutsenud Eestis alaliselt Eesti õiguse alal vähemalt kolm aastat, on tal õigus vandeadvokaadi kutsenimetusele.

(2) Kui assotsieerunud liige on tegutsenud Eestis alaliselt vähemalt kolm aastat, kuid vähem kui kolm aastat sellest Eesti õiguse alal, võib talle anda vandeadvokaadi kutsenimetuse. Asja otsustades arvestatakse tema kutsetegevuse laadi, teadmisi ja kogemusi Eesti õigusest ning enesetäiendamist Eesti õiguses.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel ei nõuta isikult vandeadvokaadiksami sooritamist. Assotsieerunud liige peab esitama advokatuuri juhatusel kirjaliku avalduse ja oma kutsetegevuse andmed, mis tõendavad, et ta on Eestis tegutsenud tegelikult ja vaheaegadeta. Advokatuuri juhatus võib nõuda lisateavet.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud juhul vestleb kutsesobivuskomisjon assotsieerunud liikmega, et selgitada välja tema senise kutsetegevuse laad ning teadmised Eesti õigusest.

(5) Assotsieerunud liikmele ei anta vandeadvokaadi kutsenimetust, kui tema suhtes on menetluses distsiplinaarsüüteoasi või kui ta on Eestis tegutsedes oluliselt eksinud kutsetegevuse või kutse-eeetika nõuete vastu.

(6) Kui assotsieerunud liikmele on antud vandeadvokaadi kutsenimetust, kaotab ta assotsieerunud liikme staatuse.

6. peatükk VÄLISRIIGI ADVOKAAT

§ 74. Välisriigi advokaat

(1) Välisriigi advokaat on isik, kellel on õigus tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis täieõigusliku advokaadina, kuid kes ei ole Eesti Advokatuuri liige.

(2) Välisriigi advokaadi kutsetegevusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud, arvestades selle paragrahvi erisusi.

(3) Välisriigi advokaat ei või Eestis alaliselt advokaadina tegutseda.

(4) Eestis võib välisriigi advokaat klienti kohtus esindada või kaitsta üksnes koos vandeadvokaadiga.

(5) Välisriigi advokaadi tegutsemisel Eestis kehtivad tema suhtes Eesti Advokatuuri liikmetele esitatavad kutsetegevuse ja kutse-eeetika nõuded.

§ 75. Välisriigi advokaadi kutsenimetuse kasutamine

(1) Välisriigi advokaat peab Eestis õigusteenust osutades kasutama seda kutsenimetust, mis annab talle õiguse tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadina. Kutsenimetusele peab olema lisatud selle õiguse andnud organi nimetus või selle kohtu nimetus, mille juures välisriigi advokaat Euroopa Liidu liikmesriigis tegutseb.

(2) Välisriigi advokaadi kutsenimetust peab olema väljendatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigi vähemalt ühes ametlikus keeles viisil, mis võimaldab seda Eesti advokaatide kutsenimetustest selgesti eristada.

§ 76. Järelevalve välisriigi advokaadi kutsetegevuse üle

(1) Eestis tegutseva välisriigi advokaadi kutsetegevuse järele valvab advokatuuri juhatus.

(2) Välisriigi advokaadil on käesoleva seaduse § 46 lõikes 2 nimetatud kohustused. Advokatuuri juhatus võib nõuda, et ta tõendaks oma õigust tegutseda Euroopa Liidu liikmesriigis advokaadina.

(3) Õigusteenuse osutamisele asumisel peab välisriigi advokaat esitama sellekohase teatise advokatuuri juhatusele.

§ 77. Välisriigi advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamine ja distsiplinaarkaristuse määramine

(1) Välisriigi advokaadi suhtes algatatakse aukohtumenetlus käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Aukohus võib välisriigi advokaadile määrata käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punktis 2 nimetatud karistuse või võtta talt õiguse tegutseda Eestis välisriigi advokaadina. Aukohtu otsus, millega võetakse isikult õigus tegutseda Eestis välisriigi advokaadina, jõustub, kui selle kinnitab advokatuuri juhatus.

§ 78. Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva organi teavitamine

(1) Välisriigi advokaadi suhtes aukohtumenetluse algatamisest või tema distsiplinaarkorras karistamisest teatab advokatuuri juhatus Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale organile, edastades asjakohase teabe.

(2) Advokatuuri juhatus peab välisriigi advokaadi kohta Euroopa Liidu liikmesriigi pädevalt organilt saadud andmeid kasutades ja säilitades järgima konfidentsiaalsusnõuet.

7. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 79. Eesti Vabariigi seaduse «Eesti Advokatuuri kohta» kehtetuks tunnistamine

Seni Eesti Advokatuuri tegevust reguleerinud Eesti Vabariigi seadus «Eesti Advokatuuri kohta» (RT 1991, 45, 546; RT I 1994, 5, 50) tunnistatakse kehtetuks.

§ 80. Riigilõivuseaduse täiendamine

«Riigilõivuseadust» (RT I 1997, 80, 1344; 2000, 5, 32; 10, 58; 19, 117; 26, 150; 29, 168 ja 169; 39, 237; 49, 300; 54, 346 ja 349; 55, 365; 57, 372 ja 373; 59, 379; 60, õiend; 78, 498; 84, 534; 92, 597 ja 598; 95, 607 ja 611; 2001, 2, 2; 3, 4; 16, 69 ja 72; 27, 151; 31, 171; 34, 188) täiendatakse §-ga 29³ järgmises sõnastuses:

«§ 29³. Riigilõivu tasumisest vabastamine välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel

Välisriigi advokaat on vabastatud riigilõivu tasumisest enda kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse läbivaatamisel.»

§ 81. Advokatuuri kustutamine mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist

(1) Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud Eesti Advokatuur kustutatakse registrist likvideerimismenetlusest.

(2) Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist Eesti Advokatuuri kustutamisele ei kohaldata mittetulundusühingute seaduse (RT I 1996, 42, 811; 1998, 96, 1515; 1999, 10, 155; 23, 355; 67, 658; 2000, 55, 365; 88, 576) § 53 lõikes 3 sätestatut.

§ 82. Advokatuuri organid ja õigusaktid

(1) Advokatuur peab hiljemalt 2001. aasta 31. maiks moodustama organid kooskõlas käesoleva seadusega.

(2) Eesti Vabariigi seaduse «Eesti Advokatuuri kohta» alusel moodustatud advokatuuri organite volitused lõpevad, kui on moodustatud advokatuuri organid käesoleva seaduse alusel.

(3) Advokatuur peab hiljemalt 2001. aasta 31. maiks viima oma õigusaktid kooskõlla käesoleva seadusega.

(4) Kuni 2002. aasta 1. jaanuarini kehtestab riigi poolt õigusabi eest makstava tasu arvestamise alused, maksimise korra ja tasumäärad justiitsminister, kuulunud ära advokatuuri juhatuse seisukoha.

§ 83. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 42 lõikest 2 tulenev vandeadvokaadi vanemabi õigus tegutseda pankrotihaldurina jõustub eraldi seadusega sätestataval tähtpäeval.

(2) Käesoleva seaduse § 9 punkt 10 ja § 60 lõige 6 jõustuvad 2002. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 48 jõustub 2003. aasta 1. jaanuaril.

(4) Käesoleva seaduse §-d 66–78 jõustuvad eraldi seadusega sätestataval tähtpäeval.

Riigikogu esimees Toomas SAVI